T Ü R M O B
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

30.07.2012* 04221

Ankara,

Sayı : 2012/
Konu : Bağımsız Denetim Yönetmelik Taslağı hk.

KAMU GÖZETİMİ MUHASEBE VE
DENETİM STANDARTLARI KURUMU
ANKARA

İlgi: 17.07.2012 tarih ve 1102 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınızda; 660 sayılı KHK'nın 9 ve 27'nci maddelerinde yer alan hükümler uyarınca hazırlanan "Bağımsız Denetim Yönetmelik Taslağı" hakkındaki görüşlerimizin Kurumunuza iletilmesi talep edilmektedir.

Öncelikle; 84 meslek odasında sayıları 89.000'i bulan üyesi ile Türkiye'de muhasebe ve denetim mesleğinin üst örgütü olan Birliğimiz TÜRMOB'un "Bağımsız Denetim Yönetmeliği"nin bu son görüş aşamasında değil, hazırlanması aşamasında yer alması gerektiğini ifade etmek isteriz. Zira 660 sayılı KHK kapsamında yürütülecek bağımsız denetim faaliyetinin düzenleyicisi Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu, uygulayıcısı ise 23 yıllık mesleki deneyimi ile mesleğin üst örgütü TÜRMOB'dur.

Yönetmelik Taslağı incelendiğinde; bağımsız denetim faaliyetinin uygulayıcı yönü olan meslek mensubu ve TÜRMOB'un gözardı edildiği görülmektedir. Bağımsız denetim sürecinin hiçbir aşamasında TÜRMOB'a herhangi bir atıfta bulunulmamış, sürecin hiçbir noktasında TÜRMOB ile işbirliği ve istişare öngörülmemiştir.

Gençlik Caddesi No: 107 06570 Anıttepe - ANKARA / TURKEY Tel: 0 (90) (312) 232 50 60 (10 Hat) Fax: 0 (90) (312) 232 50 73 - 74
http://www.turmob.org.tr

Uluslararası uygulamalarda meslek örgütlerine devredilen;

a) Denetçiler sicil ve kütüğünün oluşturulması,
b) Mesleki etik ilkelerin belirlenmesi ve takibi,
c) Denetçilerin disiplin işlemleri ve soruşturmalarının yürütülmesi,
d) Denetçilerin temel ve sürekli eğitimlerinin verilmesi ve
e) Denetçilik yeterliliklerinin belirlenmesi

hususlarının sadece Kurumunuz tarafından üstlenilmesi ve TÜRMOB ile hiçbir bağlantının kurulmamış olması, Kurumunuzun yükünü artıracak ve meslek örgütü TÜRMOB'da zaten mevcut olan bilgilerin tekrar üretilmesine yönelik bir zaman ve iş israfı, verimsizlik yaratacaktır.

Bağımsız denetçi olmanın temel koşulu meslek mensubu (SMMM ya da YMM ruhsatı almış) olmak olduğuna göre; tüm bağımsız denetçiler TÜRMOB üyesidir ve sicilleri elektronik ortamda TÜRMOB'da düzenli bir şekilde takip edilmektedir. Dolayısıyla bu konularda TÜRMOB ile iletişim içinde işlemlerin yürütülmesi, elektronik bir veri aktarım mekanizması ile işbirliğinin yürütülmesi kamu kaynaklarının etkin kullanımı ile zaman ve maliyet tasarrufu açısından faydalı ve gerekli görülmektedir.

Taslağın bazı maddelerinde (örneğin; 13/k, 14/h, 21/d) "denetim mesleği", "bağımsız denetim mesleği" gibi ibarelerin kullanıldığı görülmektedir. Bağımsız denetim alanı ayrı bir meslek alanı değildir. Sadece meslek mensuplarımızın çalışma konularından biri olan "denetim" alanının özel ve teknik bir koludur. Bu nedenle, yeni bir meslek ve meslek kolu yaratılmış algısı yaratan bu ibarelerin kullanımından kaçınılmalı, konuya yeni bir meslek kuruluşu yaratmak yerine bir düzenleyici kurum olarak yaklaşılmalıdır.

Taslağın 29'uncu maddesinde denetim hizmetlerinde Kamu Gözetimi Kurumu tarafından belirlenen yıllık ücret tarifesine uyulacağı ifade edilmektedir. Bağımsız denetim uygulamalarında ücret tarifesi belirlenmesi uluslararası düzeyde genel kabul görmüş bir uygulama değildir. Zira denetim ücreti müşteri ile denetim kuruluşu arasında yapılan sözleşme hükümlerine göre ve özellikle müşteri şirketin belirli risk düzeyine göre bağımsız denetçi tarafından atfedilen bir risk algısı karşılığı yapılacak değerleme çalışması ile belirlenebilir. Aynı büyüklükte iki şirketten riskli bir şirketin

bağımsız denetim kuruluşuna olan denetim maliyeti ile risksiz olan bir şirketin bağımsız denetim kuruluşuna olan denetim maliyeti aynı olamaz. Nitekim riskli şirketin denetiminde denetim kuruluşu çok daha fazla iç ve dış denetim kanıtı toplamak için farklı denetim teknikleri kullanacak, saat bazında denetçi kullanımı artacak denetim süresi uzun olacak, fazla zaman kullanacak ve yüksek düzeyde risk üstlenecektir. Dolayısıyla, asgari bir tarife haksız rekabet ve bağımsızlık ilkeleri açısından belki mümkündür ancak sözleşme rakamına tavan getirmek denetim uygulamalarında uygun görülmemektedir. Ayrıca, bu olası asgari tarifenin, Kamu Gözetimi Kurumu tarafından değil, 3568 sayılı yasa uyarınca Meslek Örgütü TÜRMOB tarafından haksız rekabet kuralları ve bağımsızlık ilkesini zedelemeyecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Zaten bugüne kadarki uygulama da böyle olmuştur.

Bağımsız denetçi eğitimi ve eğitim sınav organizasyonları ayrı ve özel bir deneyim gerektiren konulardır. Ülke geneline yayılmış ve ciddi bir maliyete katlanılmış TÜRMOB Bağımsız Denetim Eğitim Programı müfredat olarak zengin ve kaliteli bir eğitim olarak yürütülmektedir. Bu eğitimlere katılmış meslek mensuplarının ilave bir eğitimden muaf tutulmaları zaman ve maliyet tasarrufu açısından ulusal menfaatlerimizin bir gereği olarak değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede; Yönetmelik taslağına ***"TÜRMOB ile istişare halinde ve işbirliği içinde denetçiler sicilinin ve kütüğünün oluşturulması, mesleki etik ilkelerin belirlenmesi ve takibi, denetçilerin disiplin işlemleri ve soruşturmaları, denetim asgari ücret tarifesinin belirlenmesi, denetçilerin temel ve sürekli eğitimlerinin ve denetim sınavlarının yapılmasına"*** yönelik bir madde hükmü eklenmesini, bu Yönetmeliğe maddeler bazında ilave görüş verebilmek üzere temel şart olarak görmekteyiz. Benzer şekilde; geçiş dönemine ilişkin düzenlemeler kapsamında belirli şartları taşıyan meslek mensuplarına tanınacak hakların, sürelerini tamamladıkları anda herhangi bir ayırım yapılmaksızın tüm meslek mensuplarımıza tanınmasına yönelik bir düzenlemenin de Yönetmelik taslağına eklenmesini bekliyoruz.

Böyle bir madde hükmü eklenmeksizin bağımsız denetim sürecinin uygulama tarafı eksik kalacak ve bağımsız denetim faaliyeti yürütülemeyecektir. Yönetmelik taslağında bu temel yapısal değişikliğin yapılmaması halinde ise, Birliğimiz ve Odalarımızca Taslağa maddeler bazında bir görüş vermenin herhangi bir anlam ve önem taşımadığını düşünmekteyiz.

Yönetmelik Taslağında ancak bu temel yaklaşımın benimsenmesi halinde Taslağın Birliğimiz ve Odalarımızın temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyonca ele alınarak son şeklinin verilmesinin uygun olacağını değerlendirmekteyiz.

Önerilen haliyle bağımsız denetimin mutfağında yer alacak uygulayıcı meslek mensuplarımızın talep ve isteklerinin çok uzağında olan bu Yönetmelik taslağını yukarıda ifade ettiğimiz temel yapısal değişiklikler yapılmaksızın uygun görmemiz mümkün bulunmamaktadır.

Saygılarımızla,

Ymm. Nail SANLI
Genel Başkan